Ч. 165 Второк 25 липня (7 серпня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Італії. — Вінчанє сербского короля. — Війна в Хіні).

В пятницю вечером поставлено остаточно домовину короля Гумберта на високім катафальку і закрито її дорогоцінною макатою. По обох сторонах домовини уставлено срібні сьвічники з міляньскої катедри. В головах короля повіває жалібна хоругов, а в ногах срібна таблиця з виписаним іменем короля і датою уродженя і смерти. Як доносить аґентия Стефаніого, зарядив король Віктор Емануїл похорон на 9 с. м. в Римі. Присяга нового короля на конституцию відбуде ся дня 11 с. м.

З Америки доносять, що істнують там два кружки італіяньских анархістів з осідками в Патерсон і Новім Йорку. На чолі одного стоїть Чанкабілля. Той кружок стремить без оглядно до знищеня нинішного ладу суспільного. Другий кружок з Малетестою на чолі есть „уміреннй“ і уважає цареубийство „приватною річию“. Бресчі належав до кружка Чанкабіллї, котрий заєсмотрював єго грішми. Перед від'їздом Бресчі'ого до Европи зібрав ся той кружок на нараду, на котрій Чанкабілля виголосив свої погляди. Чанкабіллю знають в Римі. То малий, худий мужчина, що був перед 3 роками співробітником при социялістичній часописи Avanti і брав участь в 1897 р. в грецко-турецкій війні. Відтак вернув до Парижа і там прилучив ся до анархістів. Головним виновником убийства в Монци треба уважати Чанкабіллю.

Вчера в полудне відбуло ся торжественно вінчанє короля Александра сербского з Драґою Машін. Сьвідками були: управитель російского посольства Мансуров в імени царя, президент скупштини Несторович і окремий посол француский Маршан. На торжестві було також ціле тіло дипльоматичне. Товпи народа витали короля і его суджену, коли їхали до соборної церкви з одушевленем. Войско творило шпалір. — Урядова часопись оголошує дальші королівскі амнестиї. Між иншими помилував король провідника радикалів, бувшого міністра Тавшановича і редактора Протича. Помилуваних випущено зараз на волю.

З Шанґаю доносять дня 2 серпня, що Хінці побили Росиян коло Ню-чван, так що Росияни мусіли відступити аж до Порт-Артура і видати в руки Хінців зелізницю. Дальше доносять часописи, що Хінці вступили в великій силі до Кореї і загрозили російским зелізницям в усурийскім краю. Чотири російскі кораблї з залогою мали Хінці затопити. В правдивість того донесеня годі вірити, бо другі телєграми не потверджують его. — Ґен. Гродеков доносить до міністра війни дня 4 с. м.: О годині 3 над раном Росияни переступили коло Благовещеньска ріку Амур і побили Хінців та завдали їм великі страти. Росияни забрали богато оружия, набоїв і 1 армату. Один російский корабель ушкоджений. — Російский ґенеральний штаб одержав телєграму в Чіфу, що войска ґенерала Орлова коло Ню-чван напали дня 31 липня на Хінців і побили їх, а при тім забрали 1 армату, 8 хоругов, богато оружия і муниції. Хінці стратили 200 убитих, між котрими есть і командант. По російскій стороні було 7 убитих і 20 ранених.

Руский інститут для дівчат в Перемишли.

I.

Виділ товариства: „Руский інститут для дівчат в Перемишли“ оголошує таку відозву:

При Божій помочи укінчив „Руский Інститут для дівчат в Перемишли“ дня 17 (29) червня 1900 пятий шкільний рік публичним іспитом, під проводом покровителя інститута Їх Преосьв. Константина Чеховича, та в присутности відпоручника ц. к. окружної Ради шкільної. На тім іспиті могли численно зібрані члени Товариства, родичі і опікуни дівчат, котрі образовались під нашим надзором, пересьвідчити ся, що наш інститут, вірний своїй цілі, старає ся подати руским дівчатам можність висшого образованя і висшої просьвіти, відповідно до культурних потреб житя взагалі, а поступу і розвою руского народа в особенности. Руководячись тою самою цілею, зачнемо дня 1 вересня н. ст. 1900 в імя Боже шестий рік шкільний, а бажаючи наперед знати: кілько зголосить ся учениць, щоби відповідно тому Інститут наш приспособити, звертаємось до Вас, Вітці і Матери, Опікуни і Учителі, з сердечним

---

1)

ОБРАЗКИ з ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Ріхтгофена, Е. Вольфа, Вартеґґа, Ґольдманна і др. зладив К. Вербин).

Два противні собі сьвіти: всхідний і західний, дві зовсім противні собі раси: біла, кавказка або европейска, і жовта або монґольска, дві зовсім собі противні, і віком та розвоєм дуже неоднакові культури: европейска і хіньска, станули тепер, як здає ся, до завзятої борби на житє і смерть. А здає ся, що борба тота, хоч би на хвильку і притихла, буде вже щораз частійше відживати, і в своїх наслідках готова колись стати ся страшнійшою, як всі борби народів, які доси бували. Треба бо лиш то зважити, що до тої борби станули з одної сторони такі европейскі держави, як: Анґлія, Росия, Франция, Німеччина, Італія, а навіть і Австро-Угорщина, до котрих ще прилучили ся Північна Америка і Японія, котра, як звістно, присвоїла собі вповні европейску культуру, а другої же хіньска держава, найбільша на сьвіті, займаюча майже 11 міліонів квадратових миль простору і числяча 350 до 400 міліонів душ населеня. З сего самого видко вже, як великі розміри могла би приняти та борба і як довго мусіла би она тягнути ся, в виду величезних розмірів хіньскої держави, хоч би навіть хіньска армія ані числом, ані своєю вправою не дорівнувала сполученим арміям европейским. Борба та розпочала ся ще в маю, але причини еї сягають далеко давнійших часів, тих, коли то держави европейскі, одна за другою, старали ся вимогти на хіньскій державі бодай отворення якого порту для своєї торговлі. В той спосіб повстали з часом европейскі кольонії, котрі нині майже зі всіх сторін окружають хіньску державу.

Так забрала Росия в 1860 р. цілий приамурский край, а договором з 1896 р. забезпечила собі будову зелізниці через Манджурию, і тим зискала великий вплив в сій провінциї; ідучи за примірем Німеччини, забрала она також — ніби то взяла лиш в „посесию“ місто Порт Артур, і тим зискала не лиш догідний, бо не замерзаючий в зимі порт для своєї фльоти, але ще й позбавила Хіну найбільшого военного порту. Крім того забрала она ще й торговельний порт Таліенван, і так стала ся вздовж північної і північно-західної границі, довгої на 4500 кільометрів, безпосередною сусідкою хіньскої держави. — **Франция** загорнула Анам в 1885 р. а від 1895 р. узискала важні концесиї в полудневій Хіні. — **Анґлія** забрала ще в 1842 р., по війні іза опіюму, остров Гонґконґ, займаючий 74 квадр. кільом. простору, а по хіньско-японьскій війні в 1894 р. забезпечила собі виключний вплив на величезну і дуже урожайну долину над рікою Янґце. Она забрала також зависимий колись від Хіни край Барма, а по хіньско-японьскій війні взяла за примірем Росиї і Німеччини „для рівноваги“ і також лиш в „посесию“ місто Вей-гаї-вей, важне задля свого великого порту і стратеґічного значіня. Крім того взяла Анґлія найбільшу часть вивозової торговлі в Хіні в свої руки і опанувала майже всі найважнійші ринки в Хіні. — **Німеччина** взяла в 1898 р. в „посесию“ на 99 літ залив і місто Кіаочу в провінциї Шантунґ, а крім того забезпечила ще собі вплив на сю провінцию, богату в камінний вуголь і всїляку руду. — Наконець забрала **Японія** в 1895 р. острови Лю-чу і величезний остров Формозу, богатий у всїляке добро. Та не конець на тім; коли европейскі держави стали так ділити ся хіньскими землями, прибігла і Італія та зажадала пайки і для себе. Сполучені держави північної Америки забагли і собі узискати бодай якийсь „круг ділання“ в Хіні. Словом, в цілім сьвіті зродив ся погляд, що Хіні прийшов вже конець і що она має бути розділена поміж европейскі держави. А коли так думали в Европі, то тим більше мусів кождий Хінець прийти до того переконаня, що европейским державам не ходить вже ані о ширенє християньства і европейскої культури, ані навіть ее о розширенє торговлі, лиш просто о забиранє хіньских земель.

З тим переконанєм відозвала ся у Хінців і охота до самооборони, а то тим більше, що они уважають себе, і то зовсім справедливо за нарід високо культурний а свою культуру навіть за висшу від европейскої. Сему нікто не упереджений і не подивує ся, бо всі безсторонні Европейці, котрі мали нагоду придивити ся хіньскій культурі зблизька і пізнати характер та етику хіньского народу, признають Хінцям їх висшість, хоч би в декім звичаї і обичаї для нас навіть дуже дивними видавали ся. Навіть найзарозумілійший Европеєць мусить признати, що годі ставити Хінців на рівні н.

прошенем: найдальше до 25-го н. ст. серпня 1900 повідомити нас: хто і кілько дітий своїх в Інституті на сей рік шкільний помістити думає. В тій цїли подаємо короткий начерк наукового пляну і орґанїзациї нашого Інститута, як також материяльні условія принятя.

Руский інститут для дївчат в Перемишли єсть висшою школою дївочою, родом жіночої ґімназиї. Ріжнить ся від ґімназиї мужескої тим, що не основуєсь на дворазовій системі науки, як в ґімназиї низшій і висшій, а на одноразовій; дальше, що виховане і образоване не опираєсь на язиках старинних і на словесности старинній, а на язиках і літературах народів живих, в обемі котрих знаходить місце також література і просьвіта народів старинних.

Інститут складає ся з шести кляс, від III. до VIII., з котрих кляса III. і IV. суть клясами підготовляючими, а кляси V. до VIII. властивими і знаменними клясами Інститута. Кляси підготовляючі мають цїль: улекшати науку дївчатам, що не мали нагоди скінчити висших шкіл народних або виділових, а бажають для висшого образовання перейти до Інститута. Загально отже приймаєсь до Інститута дївчата гр. кат. обряда, рускої народности, в шкільнім віцї, що вміють молитви, основні засади віри, читати і писати по руски, дещо по нїмецки і знають початки рахунків. В браку сьвідоцтва шкільного рішає кождоразовий іспит вступний, переведений в інституткою, чи приділить ся еї до кляси III. чи IV., чи прямо до висших кляс Інститута. Що-до пляну наукового в тих підготовляючих клясах, то він рівнаєсь менше більше науцї в клясї III. і IV. шкіл виділових з розширенем науки язика руского і історії рускої та відповідних праць жіночих. Науку в тих клясах подають відповідно укваліфіковані інститутські учительки.

Кляси від V. до VIII. суть властиво характерними клясами Інститута і обіймають науку слїдуючих предметів в таких розмірах:

а) Науку релїґії, історию біблїйну старого завіта, побіч сего науку віри (в кл. V.), історию біблїйну нового завіта, побіч сего науку обичаїв (в кл. VI.), літурґіку (в кл. VII.), історию християньско-католицкої церкви з особливим увзглядненем рускої церкви і лектуру старославяньских текстів (в кл. VIII.).

б) Науку язика руского т. є. науку граматики, правописи, стилїстики, словом: науку язика руского в цїли взірцевого і вправного его ужитку устного і письменного, дальше словесність руску від часів найдавнїйших по нинїшний день (в кл. V. до VIII.)

в) Науку язика польского в розмірах науки руского язика, однак в напрямі більше практичнім, історию лїтератури польскої від першої доби до часів найновійших.

г) Науку язика нїмецкого в розмірах попередного язика в цїли приспособлення учениць до вправного і плавного уживання тої мови устно і письменно та пізнаня найзнаменитших представителїв словесности нїмецкої головно в періодї новійшім (в V. до VIII.).

д) Науку язика француского в напрямі практичнім, конверсаційнім, і з цїлею доведеня учениць до самостійної лектури приступнїйших творів словесности французкої в кл. V до VIII).

е) Науку історії всесьвітної віків старинних (кл. V), середних (кл. VI), новітних (кл. VII), историю людскої культури (кл. VIII).)

ж) Осібно науку рускої історії, від доби славяньскої до часів нових (в кл. V до VII).

з) Науку ґеоґрафії (в кл. V—VII) і статистики австро-угорскої монархії (в кл. VIII).

і) Науку математичну, аритметики і ґеометрії, менше більше в розмірах низшої ґімназиї, однак з пропущенем виводів теоретичних (в кл. VI—VIII).

к) Науки природописні: зоольоґію, ботаніку, мінеральоґію і ґеольоґію (в кл. V—VI), фізику (в кл. VII—VIII).

л) Науку педаґоґії (в кл. VIII) і

м) Науку соматольоґії і ґіґієни (в кл. VIII). Окрім сего подає ся наука калїґрафії (в міру потреби), рисунків, сьпіву, робіт жіночих і господарства жіночого (в кл. VII і VIII).

Всїх повисших наук удїляють кваліфіковані учительки і професори ґімназияльні, а науку язиків нїмецкого і француского родовиті Нїмки і Французка. Науку рисунків подає наш звістний артист-маляр Александер Скруток, а науку сьпіву звістний композитор о. Йосиф Кишакевич.

Язиком викладовим єсть у всїх клясах язик руский. В інститутї сьвяткують ся лиш рускі сьвята, проте рік шкільний триває від 1. н. ст. вересня до 29. н. ст. червня.

(Дальше буде.)

Новинки.

Львів дня 6-го серпня 1900.

— **Іменованя.** Є. Е. п. Міністер віроісповідань і просьвіти признав VIII клясу ранґи професорам середних шкіл: Іванови Пельчарови і Андр. Яґляржеви в ґімназиї сьв. Яцка в Кракові, Ром. Цеглиньскому і Вал. Білецкому з рускої ґімназиї у Львові, Роб. Клеменсевичеви з IV-ої ґімназиї у Львові, Володисл. Боярскому з I. ґімн. в Перемишли, о. Іл. Ґмитрикови з ґімн. в Самборі, о. Мих. Новицкому з ґімн. в Новім Санчи, Павлови Брилї з ґімн. в Станиславові, Вал. Кривультови з реальної школи в Кракові і Йос. Ґрінберґови з реальної школи у Львові.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пініньский вертає до Львова дня 11 серпня.

— **Велика буря** з громами і сильною зливою навістила нинїшної ночи Львів і околицю. Буря тревала від години 12-ої цїлу ніч, а дощ лив як з цебра, так що улицями плили цїлі ріки.

— **Ювілейний з'їзд** охотничих сторожий пожарних розпочав ся вчера у Львові. Участників явило ся звиж 400 з ріжних міст Галичини.

— **Перестерога.** О. Мих. Мосора пише до „Дїла": Недавно була перестерога щоби неписьменні люди мали ся на бачности при приниманю срібних пятикоронівок, бо несовістні купцї можуть їм давати замість пятикоронівок давну монету двориньскову. Я вже знаю один такий случай, що якийсь жид упхав таку монету одному селянинови з Лапшина під Бережанами і селянин потому не міг еї нїгде за жадні гроші позбути ся, аж я єму виміняв той гріш у Львові у золотаря за 96 кр. Але купець зелїза в Бережанах Мітельман звернув мою увагу ще на то, що російскі рублї точнїсїнько такі як наші пятикоронівки. Навіть з облича цісарского і з орла подібні, тілько письменний розпізнає їх, бо на рублях є напись російска. Тому казав той чесний жид, щоби остерігати селян, бо несовістні обманцї будуть купувати рублї і пхати їх селянам за пятикоронівки. А рубель вартує лише 1 зр. 30 кр.

— **Могила Євгена Гребінки.** В „Нов. Времени" подає Н. В. Строженко такий опис могили Гребінки: Сими днями довелось нам відвідати могилу звістного письменника Євгена Павловича Гребінки, похороненого на осібнім кладовищи в садї,

---

пр. з муриньсими племенами в Африцї і так з ними обходити ся як з тими. Длятого то навіть серед інтересованих в Хинї народів европейских відзивають ся нинї голоси прихильні Хінцям, а кождий безсторонний чоловік з глубоким почутєм справедливости мусить ставати по стороні Хінців, яко тих, котрих зачіплено, котрих змушено до борби. Не Хінцї пали ся до Европи, але Европейцї до Хіни хоч би лиш в цїлях місийних. Атже й місиї християньскі використувано в цїлях політичних. Коли Французи і Анґлїйцї заняли були в жовтни 1860 р. місто Пекин, вимогли Французи від хіньского правительства то, що кождий хіньский вихрест тим самим вже, що він християнин, ставив ся під французкі закони, отже переставав бути хіньским підданим і власти хіньскі не мали до него нїякого права. Нїмцї скористали з убитя одного місіонара і взяли Кіаочу та забезпечили собі вплив на цїлу провінцию Шантунґ. Не без рациї питає длятого одна анґлїйска ґазета, які жаданя буде тепер ставити Нїмеччина коли убито нїмецкого посла, репрезентанта нїмецкого цїсаря і у відповіди додає: тепер вже кождий волос посла будуть міряти на кільометри. І дійстно майже на таке заносить ся, коли судити по недавних бесїдах нїмецкого цїсаря і збровєнях Нїмеччини.

Ми навели тут лише дуже загально і коротенько ті найважнїйші причини, які довели до теперішної борби. Але не о саму борбу нам тут розходить ся, хоч в слїдуючім прийде ся нам може згадати і про деякі подїї з неї; нам ходить головно о то, щоби в коротких начерках етноґрафічних і культурних познакомити наших читателїв о скілько то можна з хіньскою державою, з тими сторонами, де борба веде ся і з тими людьми, котрих у нас дехто може не инакше собі представляє як лиш яко косооких і з довгою косою на голові різунів.

I.

Усте ріки Пеіго і форти Таку. — З Танґку до Тієнцїну. — На хіньскій зелїзници. — Тієнцін і его охрестність. — Хіньске кладовище.

Одною з найбільших хіньских рік єсть Пеіго, котрий випливає з гір, що творять границю межи монґольскою вижиною а хіньскою долиною. Перепливши два рази попід великий хіньский мур пливе він на полудне через велику пекіньску рівнину і тут коло міста Тунґшу прибирає собі канал, котрий випливає з хіньскої столицї. Канал той, званий Татунґ, ріка Пеіго а відтак повисше міста Тієнтцін великий канал цїсарский творять разом велику водну дорогу, котрою привозять всїляке добро а головно артикули поживи до Пекіну. Туди пливуть цїлі фльоти, що везуть риж з полудневої Хіни або великі дараби з материялом на будову. На пекіньскій рівнинї лежить русло ріки всего лиш 27 метрів понад уровень моря і длятого легко зрозуміти, що ріка, не маючи великого спаду, мусить плисти лиш поволи і лїниво. З весною коли вода прибуде, заливає особливо понизше Тієнтцїну величезні простори і творить нїби одно величезне озеро, глубоке як до місця, на метер, півтора або й два. Села положені на горбах виглядають тогди як би острови серед моря. Нещасливі селяни, що не знають причини повени, приписують еї великому гнївови чорного і зеленого змія. А поправдї причиною повени єсть там то само що й у нас: в горах винищено ліси; вода не може спиняти ся і спливає поволи лиш жене з цїлою силою рвучими струями і бистрицями до ріки.

Вода спливаючи з гір, забирає з собою велику масу землї і несе еї аж до устя ріки до жовтого моря або безпосередно до заливу Печілї, Обчислено, що Пеіго несе річно звиш 2 міліони кубічних метрів намулу. Коли же зважити, що до того самого заливу впадає також і ріка Гоанґго, котра по повени в 1852 р. перекипіла своє русло о кількадесять миль дальше, а котра несе також величезні маси намулу і жовтої глини, то легко зрозуміти, чому печільский залив стає що раз мілчий. Нинї глубина єсть більша як около 18 метрів, а коли підплисти на 8 морских миль до берега, то глубина єсть вже о третину менша. Єсть се найлїпший доказ, що береги заливу сунуть ся чимраз дальше в море, нїби ростуть від того намулу, який несе ріка. Не без основи доказують длятого деякі учені, що місто Тієнцін було ще за Марка Поля (1256—1323) над самим морем, підчас коли оно тепер на 50 миль далеко від него.

Намул той, який несе ріка Пеіго, єсть причиною, що при еї устю творять ся великі запори нїби пороги, а котрих одна найбільша замикає усте ріки великим, від сторони моря на 6 анґлїйских миль довгим каблуком, а котра на найвусшім місцї межи глубокою водою єсть все ще на дві милї широка. Тота запора складає ся з ріни, вкритої верствою намулу. Підчас відпливу моря буває на запорі ледви на дві стопи води глубоко, але підчас приплиbу і в пору спокійну криє ся запора на 11 стіп глубоко під воду а тогди можуть перепливати через ню і більші судна. Через ту запору можна би легко перекопати канал і так проложити кораблям вигідну дорогу до ріки. Хінцї хотїли навіть зробити так в 1873 р.;

що належить до паньства Мазараки, при хуторі Убіжищи, пирятиньского повіту полтавскої губернії. Сумно було дивитись, в якім стані находить ся могила чоловіка, що в своїм часї грав визначну ролю в лїтературнім сьвітї і займає непослїдне місце в історії нової „русскої“ (Гребінка писав богато і по російски) лїтератури. Невеличке родинне кладовище Гребінок обкопане ровом і одним боком припирає до дороги. Через рів перекинена кладка, що веде з дороги до запертих на замок воріт. Коли сторож земскої школи, що лежить недалеко, котрий обовязаний доглядати також кладовища, отворив ворота, побачили ми невеличкий квадратовий шматок землї, окружений з трох сторін предвічним садом і засїяний рядом могил, з котрих лиш на однїй — на могилї Анни Павлївни Сьвічки, своячки Гребінки находить ся металевий хрест з відповідною написею. На всїх инших могилах позакопувані звичайні деревяні хрести без нїяких надписий. Показуючи нам могилу Є. П. Гребінки, замітив сторож, що старий деревяний хрест, який тепер є на нїй, перенесено з сусїдної могили, де на єго місце поставлено новий, і що перед тим не було через кілька лїт на могилї Є. П. Гребінки нїякого хреста, бо поставлений сперву вже давно був підгнив і завалив ся. Крім того замітив сторож, що під доволї високим гробним насипом лежать два тїла: Є. П. Гребінки і єго дружини.

Телеграми.

Будапешт 6 серпня. Угорский президент міністрів Сель, у котрого був вчера др. Кербер, виїздить завтра або позавтра на цїсарский двір до Ішля.

Париж 6 серпня. Ґен. Ґродеков доносить з Хабаровска дня 5. серпня: Войска російскі займили дня 4. серпня, по завзятій борбі місто Айґун і відкинули ворога в напрямі Чічікар.

Льондон 6 серпня. До бюра Райтера доносять з Тієнтсіну з дня 1. серпня: Хінцї перервали гать каналову і залили цїлу околицю між Тієнтсіном а Пекіном. Звиж 30.000 кулаків стоїть о 8 миль на північ від Тієнтсіну. Надіють ся сими днями значнїйшої битви.

Рим 6 серпня. Доносять, що з Брнєсїм приїхала до Европи одна дївчина, котру арештовано в Кастель Ст. Петро. Дївчина називає ся: „хороша Тереса“ і має велике значінє між анархістами.

Мілано 6 серпня. Король Віктор Емануіл закупив ґрунт, на котрім убито єго вітця. На тім місци стане памятник, а довкола него буде заложений парк.

Монца 6 серпня. Король видав дневний приказ до войска, в котрім підносить память вітця, і взиває войско, аби все було вірне вітчинї.

Льондон 6 серпня. Маршалок Робертс доносить з Преториї, що ґенерал Бурів Олївієр стоїть в горах бетлеґемских в 15.000 людий, і не хоче піддати ся. Головну кватиру має в Гаррісміт. Против него вислано ґен. Рендля.

Льондон 6 серпня. До бюра Райтера телеграфують з Шанґаю, що Лїгунчан відобрав собі житє.

они спровадили були з Франциї баґери, але коли показало ся, що баґерові коритця добрі були лиш до черпаня ріки, але намулу не могли вибирати, то дано спокій цїлій роботї, тим більше що та запора показала ся також і добрим заборолом против чужих кораблів воєнних, котрі потребують глубокої води.

Скоро переїхати через ту запору, вода в ріцї стає зараз глубока, що найменше на півчетверта метра, але звичайно далеко глубша. При самім устю ріки, по обох єї боках видко величезні багна, зарослі очеретом, ситником та осикою а місцями, де сухо, сьвітять ся купи морскої соли, котру тут Хінцї добувають з морскої води, подібно як то роблять і в Европі або на побережу малої Азиї. А над берегами увихає ся повно людий, шукаючи тут зарібку, бо вже кілька миль дальше від устя зачинають ся нужденні села з брудними мазанками. Найбільшим з тих сїл єсть село Таку, від котрого мають свою назву і форти що боронять приступу до ріки.

Вже здалека заким ще вплиневмо до ріки, виднїють ся довгі ряди фортів побудованих з глини; їх виставив в сїмдесяти роках якийсь нїмецкий інжинір по три з кождого боку ріки. Підчас теперішної війни були они, о скілько то можна було довідати ся, дуже добре узброєні; мали іменно найбільші далеконосні пушки, яких доставила Хінцям нїмецка фірма Круппа, а обслугували їх як показало ся знаменито вправлені артилєристи хіньскі. Форми ті своєю величиною роблять імпонуюче враженє.

Отже від сих фортів розпочала ся теперішна війна. В половинї червня, коли положенє Европейцїв в Пекінї стало вже грізне, стануло при устю ріки Пеіго яких 60 воєнних кораблів европейских, найбільше російских і анґлїйских, а коли їх команданти побачили, що Хінцї й собі зачинають звозити войско до фортів та закладають торпеди на ріцї, то вислали ультіматум до хіньского команданта з тим жаданєм, щоби він до 2 год. по півночи розпустив все войско, бо в противнім случаю форти будуть збурені. (Се чей найлїпший примір зухвалости европейских цивілїзаторів: лїзти до чужого краю і жадати, щоби нїхто не важив ся боронити ся від напасти!) Хінцї відповіли на то жаданє тим, що зараз по півночи дня 17 червня стали стрїляти до европейскої фльоти. Зразу трудно було що вдїяти, бо більші кораблї не могли переплисти через запору в ріцї. Тогди вислано три російскі канонїрки, одну француску, одну анґлїйску і одну нїмецку. Всї ті судна мали разом 37 пушок, 11 скорострїльних канон, і 5 пушок машинових. Они підплили під форти і тут в короткім часї удало ся їм висадити два форти у воздух в той спосіб, що пустили бомби в маґазини пороху у фортах. Прочі форти заняло войско, між котрими найбільше було Росиян, бо аж 600; на прочу часть зложили ся Французи, Нїмцї, Японцї, Італїянцї і Австро Угорщина. О 8 год. рано повівали вже на фортах прапори сполучених держав европейских. Борба була завзята і Хінцї стратили в нїй 700 людий. Але й страти Европейцїв були значні особливо Росиян. Крім того хіньска артилерия стрїляла знаменито. Російску канонїрку „Ґіляк“ так розбили, що єї треба було зараз відставити до направи, бо хіньска куля зробила була діру в корабли під водою. На другій російскій канонїрцї „Корєєць“ вибили Хінцї аж шість а на нїмецкій „Ільтіс“ навіть дванайцять дїр. За то взяли Европейцї Хінцям цїлу їх фльоту торпедову і один крайсер.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1-го мая 1900, після середно-европ. год

Зі Львова

посп. відходить	особ. відходить	
		День
	6·25	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·35	„ Іцкан, Букарешту, Радівцїв
	6·30	„ Підволочиск в Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Сколього, Лавочного від $^1/_7$ до $^{15}/_9$.
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск в гол. двірця
	9·35	„ Іцкан, Сопова, Берґомету
	9·53	„ Підволочиск в Підзамча
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від $^1/_7$ до $^{15}/_9$ в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск в гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$ в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від $^1/_5$ до $^{30}/_9$.
	3·15	„ Янова від $^1/_5$ до $^{15}/_9$.
	3·20	„ Зимноводи від $^{18}/_5$ до $^{16}/_9$.
	3·26	„ Брухович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава
		Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	7·48	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$.
	6·10	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·30	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від $^{15}/_6$ до $^{15}/_9$.
	6·13	„ Янова від $^1/_5$ до $^{15}/_9$ в будні дни
	6·50	„ Лавочного Мункача, Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя в гол. двірця
	7·33	„ „ „ Підзамча
	9·12	„ Янова від $^1/_5$ до $^{15}/_9$ в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·00	„ Підволочиск, Бродів в гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова в Підзамча

До Львова

посп. приходить	особ. приходить	
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·46	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{10}/_9$.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·05	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
	1·15	„ Сколього, Хирова, а з Лавочного від $^1/_7$ до $^{15}/_9$.
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·45	„ Кракова
5·55		„ Чернівцїв
		Ніч
	12·05	З Сколього, Калуша, Борислава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	9.23	„ Янова від $^1/_5$ до $^{31}/_5$ і від $^{16}/_9$ до $^{30}/_9$ що дня, а від $^1/_6$ до $^{15}/_9$ в неділю і сьвята
	7·24	„ Брухович від $^7/_5$ до $^{30}/_6$ і від $^{16}/_9$ до $^{10}/_9$.
	8·50	„ Брухович від $^1/_7$ до $^{15}/_9$ що день
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·28	„ Янова від $^1/_6$ до $^{15}/_9$.
	9·45	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·00	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·12	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·30	„ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного. Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано.
Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідає: Адам Краховецкий.

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Оване Огана“ — К. Лясковского „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанєм і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань улїпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цїнну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанєм, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нинї сказати о дусї і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені праці: *Мариї Родзевичівної, Віктора Гомулицкого, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ігн. Мацїйовского), Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского, Миріяма, Лянгого, Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Легенда.

Условия передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичинї з почтовою пересилкою;	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Агенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).